

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 8 oktober 2018

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 50.233/II/PN

Betreft: klacht betreffende twitteraccount gemeente Sint-Jans-Molenbeek

Mevrouw de burgemeester,

Ter zitting van 5 oktober 2018 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht ingediend betreffende de officiële twitteraccount van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek, '@molenbee'. De inhoud van deze account zou bijna volledig in het Frans zijn.

U antwoordde in uw brief van 9 juli 2018 het volgende:

“Dit Twitteraccount, dat onofficieel is, gaat over een link naar de Facebookpagina van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek ‘I like Molenbeek’. De inhoud van deze facebookpagina is automatisch te vinden op dit Twitteraccount.

Er bestaat een officiële facebookpagina in het Nederlands, te vinden op ‘I like Molenbeek NL’. Naar aanleiding van uw pertinente opmerking hebben wij de pagina ‘I like Molenbeek NL’ onmiddellijk gekoppeld aan het Twitteraccount.

Nu zullen dus alle publicaties ook in het Nederlands op de Twitteraccount staan, die evenwel geofficialiseerd zal worden.”

*
* *

De gemeente Sint-Jans-Molenbeek is een gemeente in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en ressorteert aldus onder hoofdstuk III, Afdeling III van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

De tweets die op een twitteraccount worden geplaatst zijn hoofdzakelijk berichten en mededelingen aan het publiek.

Overeenkomstig artikel 18 SWT stellen de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad de berichten en mededelingen bestemd voor het publiek in het Nederlands en het Frans, en dit op strikte voet van gelijkheid.

Een gemeente uit het tweetalige taalgebied Brussel-Hoofdstad moet haar tweets dus in zowel het Nederlands als het Frans stellen. De gemeente kan één tweetalige twitteraccount inrichten die alle berichten in beide talen plaatst. Dit kan gebeuren door één tweetalige tweet te plaatsen of door op twee afzonderlijke, éentalige tweets op hetzelfde moment te plaatsen.

Er moet rekening gehouden worden met de volgorde van de talen in de tweet zodat niet altijd dezelfde taal als eerste wordt geplaatst, dit om te vermijden dat de indruk wordt gewekt dat één taal voorrang krijgt. Hetzelfde principe geldt voor de afzonderlijke tweets.

Het is ook toegestaan om twee afzonderlijke twitteraccounts in te richten, één Nederlandstalig en één Franstalig, op voorwaarde dat de volledige inhoud van de twee accounts dezelfde is en de informatie gelijktijdig wordt geplaatst. De mededelingen en berichten op de sociale media fungeren als een digitale versie van hun normale activiteiten. Deze berichten en mededelingen moeten aldus op dezelfde manier behandeld worden als ware zij een analoge versie.

Het is mogelijk dat de twitteraccount of één van beide twitteraccounts wordt vermeld of rechtstreeks wordt aangesproken in de tweet van een particulier. In dit geval moeten we spreken van een betrekking met een particulier in de zin van artikel 19 SWT, er vindt immers een geïndividualiseerd contact plaats. De gemeente richt zich dan tot de particulier in de taal die deze gebruikt heeft in zijn tweet. Het maakt niet uit tot welke van beide accounts de particulier zich richt, aangezien de activiteiten van de gemeente op de sociale media moeten worden beschouwd als een digitale versie van hun normale activiteiten. Hoewel het om bovenvermelde overwegingen inzake de berichten en de mededelingen dus is toegestaan om twee afzonderlijke accounts in te richten, mogen deze niet fungeren als ware deze een Nederlandstalig en een Franstalig loket. Een tweet die in het Nederlands is opgesteld maar gericht wordt aan de Franstalige twitteraccount zal dus in het Nederlands beantwoord moeten worden door een van beide accounts van de gemeente, en *vice versa*.

De VCT merkt echter op dat de regeling in bovenstaande alinea niet tot gevolg mag hebben dat belangrijke informatie van algemeen belang enkel in één taal beschikbaar wordt gesteld. Met andere woorden, de loutere vermelding van een particulier in een tweet sluit niet uit dat de informatie toch een mededeling betreft in de zin van de SWT, dit om misbruik van vernoemde regeling uit te sluiten.

Het is niet aan de VCT om over de opportuniteit van de communicatie op de sociale media te oordelen, het kan immers dat een gemeente niet wenst te reageren op de berichten waarin zij vermeld wordt. Wel herinnert de VCT eraan dat er een consequent beleid gevoerd moet worden om de gelijkheid van het Nederlands en het Frans in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te waarborgen. Een situatie waarin meestal wordt gereageerd op de tweets die in één van beide talen worden gesteld terwijl er zelden wordt gereageerd op de tweets die in de andere taal worden gesteld, zou een overtreding van de SWT inhouden.

Het is op Twitter ook mogelijk om berichten te ‘retweeten’, met andere woorden de gemeente kan een bericht dat door een derde, een particulier of zelfs een andere administratie werd geplaatst, ook op haar eigen account delen zodat dit bericht ook zichtbaar is voor al haar eigen volgers. De gemeente blijft ook voor deze retweets onderworpen aan de SWT.

Krachtens artikel 18 van de SWT en volgens de vaste adviespraktijk van de VCT dienen de plaatselijke diensten (o.a. gemeentebesturen) die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn alles wat als een “bericht en mededeling aan het publiek” kan worden beschouwd, in beide talen te

publiceren. Voor de account(s) van de gemeente betekent dit concreet dat alle retweets ook in zowel het Nederlands als het Frans gesteld dienen te worden. Desnoods moet de gemeente de eentalige tweet van een derde zelf vertalen naar de andere taal. De gemeente kan immers niet een derde, die recht heeft op het vrije taalgebruik, inroepen als verantwoording voor een overtreding van de SWT.

Dit betekent echter niet dat de gemeente verplicht is om de volledige inhoud te vertalen, het betreft enkel de tekst van de tweet zelf. Indien er bijvoorbeeld een bijlage wordt gedeeld, moet niet de inhoud van de bijlage zelf worden vertaald, in zoverre echter die bijlage niet afkomstig is van een andere overheid en/of de inhoud ervan het algemeen belang niet aangaat.

Voor alle informatie betreffende een culturele activiteit die slechts één enkele taalgroep aanbelangt, geldt het stelsel dat voor die taalgroep van toepassing is, dit zoals voorgeschreven door artikel 22 van de SWT, dat bepaalt: "In afwijking van de bepalingen van deze afdeling (III Brussel-Hoofdstad) zijn de instellingen waarvan de culturele activiteit één enkele taalgroep interesseert, onderworpen aan de regeling die geldt voor het overeenkomstige gebied". De gemeente kan dus wel eentalige tweets opstellen met betrekking tot de monoculturele instellingen, deze tweets moeten niet vertaald worden.

De twitteraccount van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek had enkel berichten die in het Frans werden geplaatst.

De VCT acht de klacht ontvankelijk en gegrond.

De VCT neemt akte van het feit dat de tweets van de gemeente Sint-Jans-Molenbeek voortaan in het Nederlands en het Frans verschijnen.

De VCT merkt tevens op dat het begrip 'onofficiële communicatie' niet bestaat. Van zodra de berichten en mededelingen van een gemeente uitgaan, zijn deze onderworpen aan de SWT.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,